

Generelt om motorisk utvikling:

Barn utvikler seg i ulikt tempo. Det er flere faktorer som spiller inn når vi snakker om barns motoriske utvikling. Noen barn er rolige, andre er utålmodige og dette kan gjenspeile seg i utviklingen. Det er viktig å gi barnet variasjon i stillinger.

Matte:

Barnet har behov for et godt underlag på gulvet. En fast matte gir god friksjon når barnet skal utfolde seg med å rulle fra rygg til mage og tilbake, samt å øve seg på å åle / krabbe.

Sideleie:

Sideleie er en god stilling for barnet. I denne stillingen kan barnet få hendene opp til munnen. De kan også øve seg på å rulle over på magen. Barnet øver opp koordinasjon styrke og balanse.

Ryngleie:

Mange barn ligger mindre og mindre på ryggen når de er våkne. Rundt 4 - 6 mnd begynner mange å rulle fra rygg til mage. Legg til rette for rulling ved å stimulere barnet til å ville snu seg til siden.

Barna begynner nå å vise interesse for å ta på sine lår, knær og føtter.

Mageleie:

Fra 4 mnd alder trives de fleste barn på magen. De har nå god støtte på underarmene, og klarer å løfte hodet. Det er viktig for videre motorisk utvikling å ligge mye på magen. Det er her barnet øver seg for å åle, snu seg rundt i sirkel og å komme seg opp i krabbestilling.

Krabbe/reise seg opp:

Etter hvert som utforskertrangen øker og balansen og styrken i mageleie blir bedre, vil barnet komme seg opp i krabbestilling. Fra å krabbe er veien kort til å reise seg opp på knærne og videre opp i stående. Nå skjer utviklingen i et forrykende tempo!

Gange:

De fleste barn begynner å gå rundt et bord eller langsmed en sofa. Stimuler barnet til å gå til begge sider. Ikke hold armene til barnet over hodet for å øve på å gå. Dette gir barnet en overstrekk i ryggen og feil balansepunkt. Hold heller armene foran kroppen, eller bruk en vogn. Gjennomsnittsalder for å gå er 14 mnd, men variasjonen er stor.

Sitte:

Barn setter seg opp på gulvet når de selv er klare for det. Mange barn bruker krabbestillingen som utgangspunkt for å sette seg opp. Barnet kan da variere inn og ut av stillingen. Settes barnet opp i sittende stilling for tidlig, har barnet ikke utviklet balansereaksjoner til å ta seg for hvis det faller. Barnet kan bli passivt siden det ikke selv har mulighet til å endre stilling.

Sitteredskaper:

Barnet trenger variasjon. Bruk av sitteredskaper begrenser barnets muligheter til å bevege seg og kan virke passiviserende. Tenk derfor på om bruken av sitteredskapet er nødvendig.

Vippe stol: Barnet har ikke behov for en vippestol, men det kan være et praktisk hjelpemiddel for foreldrene. Man bør begrense bruken av stolen, og bruke den med fornuft.

Høy stol: En høy stol kan benyttes når barnet kan holde overkroppen oppreist uten å synke sammen. Det varierer når barnet greier dette, men rundt 7 mnd kan man prøve om barnet klarer å sitte oppreist.

Sykkelse / bæremøis: Kan brukes når barnet kommer inn og ut av sittende stilling selv, og kan sitte med rett rygg.

Gåstol: Anbefales ikke. En gåstol fratrukk barnet mulighet til å prøve ut balanse og styrke som de trenger for å gå fritt. En gåstol vil hindre barnet i å øve seg på å gå på en naturlig måte. Forskning viser at ved bruk av gåstol, forsinkes den motoriske utviklingen.

Hoppehuske: Anbefales ikke. En hoppehuske er uheldig på grunn av belastning på føtter, hofter og rygg. Barnet bruker muskulaturen på en unaturlig og uhensiktsmessig måte som kan forsinke den naturlige bevegelsesutviklingen.

TIPS FRA FYSIOTERAPEUTEN om motorikk og utstyr I FØRSTE LEVEÅR

Har du spørsmål om barnets utvikling, ta kontakt med din lokale helsestasjon.
De vil ved behov hjelpe deg med kontakt til fysioterapeut

Team fysioterapi
Fagområde barn

